

Θεματική της ενότητας: «Συνέχιση του πολέμου στην Κέρκυρα: Φόβος των δημοκρατικών για νέα επίθεση των Πελοποννησίων / Άφιξη αθηναϊκών πλοίων» .

Στόχοι της ενότητας :

1. Να εντυφλήσουμε στην αφηγηματική τεχνική του Θουκυδίδη
2. Να πληροφορηθούμε τις ενέργειες των Κερκυραίων και να αξιολογήσουμε τις κινήσεις του πελοποννησιακού στόλου μετά τη ναυμαχία.
3. Να διακρίνουμε την ανάγκη που ώθησε τους δημοκρατικούς να έρθουνσε συνεννόηση με τους ολιγαρχικούς και να εκτιμήσουμε τη δυνατότητα συνδιαλλαγής που υπάρχει μεταξύ τους.
4. Να γνωρίσουμε τα μέσα επικοινωνίας(**φρυκτωρίες**) της εποχής εκείνης για μεγάλες αποστάσεις και τη σημασία τους για την έκβαση της κρίσης στην Κέρκυρα.
5. Να κατανοήσουμε πώς επηρέαζε η παρουσία του πελοποννησιακού στόλου τις πολιτικές εξελίξεις στην Κέρκυρα.

Σύνδεση με την προηγούμενη ενότητα :

Χάρη στην εξαιρετική ναυτοσύνη του Νικόστρατου ,οι Κερκυραίοι χάνουν μόνο 13 πλοία. Είναι ολοφάνερο ότι είναι οι ηττημένοι της ναυμαχίας. Ο φόβος είναι διάχυτος σε όλη την πόλη της Κέρκυρας. Ωστόσο, οι Σπαρτιάτες επικεφαλής του Κορινθιακού στόλου δεν τολμούν απόβαση στην πόλη ,είτε λόγω ατολμίας του Αλκίδα, είτε λόγω κόπωσης των πληρωμάτων τους.Αποβιβάζονται, όμως στο ακρωτήριο της Λευκίμμης και δηλώνουν τη χώρα.Οι Κερκυραίοι δημοκρατικοί, πείθοντας και μερικούς ολιγαρχικούς , επανδρώνουν 30 πλοία. Σε λίγο θα καταφθάσουν ως ενίσχυση και 60 αθηναϊκά με επικεφαλής το στρατηγό Ευρυμέδοντα, το γιο του Θουκλή.

Σημαντικές έννοιες της ενότητας

- **Δείσαντες , περιδεής :** έννοιες που δηλώνουν φόβο και ταραχή των Κερκυραίων
- **Δηώσαντες:**καταστροφή/ ερήμωση της γης
- **έφρυκτωρήθησαν :**διάδοση μηνύματος σε μεγάλες αποστάσεις με πυρσούς αναμμένους(βλέπε, σελίδα 341)

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

[3.79.1] καὶ οἱ Κερκυραῖοι **δείσαντες** μὴ σφίσιιν ἐπιπλεύσαντες ἐπὶ τὴν πόλιν ὥς κρατοῦντες οἱ πολέμιοι ἢ τοὺς ἐκ τῆς νήσου ἀναλάβωσιν ἢ καὶ ἄλλο τι νεωτερίωσι, τοὺς τε ἐκ τῆς νήσου πάλιν ἐς τὸ Ἑραῖον διεκόμισαν καὶ τὴν πόλιν ἐφύλασσον. [3.79.2] οἱ δ' ἐπὶ μὲν τὴν πόλιν οὐκ ἐτόλμησαν πλεῦσαι κρατοῦντες τῇ ναυμαχίᾳ, τρεῖς δὲ καὶ δέκα ναῦς ἔχοντες τῶν Κερκυραίων ἀπέπλευσαν ἐς τὴν Ἥπειρον, ὅθεν περ ἀνηγάγοντο. [3.79.3] τῇ δ' ὕστεραίᾳ ἐπὶ μὲν τὴν πόλιν οὐδὲν μᾶλλον ἐπέπλεον, **καίπερ** ἐν πολλῇ ταραχῇ καὶ φόβῳ ὄντας καὶ Βρασίδου παραινοῦντος, ὥς λέγεται, Ἀλκίδα, ἰσοψήφου δὲ οὐκ ὄντος· ἐπὶ δὲ τὴν Λευκίμμην τὸ ἀκρωτήριον ἀποβάντες ἐπόρθουν τοὺς ἀγρούς. [3.80.1] ὁ δὲ δῆμος τῶν Κερκυραίων ἐν τούτῳ περιδεὲς γενόμενος μὴ ἐπιπλεύσωσιν αἱ νῆες, τοῖς τε ἰκέταις ἦσαν ἐς λόγους καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅπως σωθῆσεται ἡ πόλις, καὶ τινὰς αὐτῶν ἔπεισαν ἐς τὰς ναῦς ἐσβῆναι· **ἐπλήρωσαν** γὰρ ὅμως τριάκοντα προσδεχόμενοι τὸν ἐπίπλου. [3.80.2] οἱ δὲ Πελοποννήσιοι μέχρι μέσου ἡμέρας δηώσαντες τὴν γῆν ἀπέπλευσαν, καὶ ὑπὸ νύκτα αὐτοῖς ἐφρυκτωρήθησαν ἐξήκοντα νῆες Ἀθηναίων προσπλέουσαι ἀπὸ Λευκάδος· ἃς οἱ Ἀθηναῖοι **πυνθανόμενοι** τὴν στάσιν καὶ τὰς μετ' Ἀλκίδου ναῦς ἐπὶ Κέρκυραν μελλούσας πλεῖν ἀπέστειλαν καὶ Εὐρυμέδοντα τὸν Θουκλέους στρατηγόν.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

3.79.1 Η ναυμαχία, λοιπόν, αφού εξελίχθηκε έτσι, έληξε με τη δύση του ηλίου. Και οι Κερκυραίοι, επειδή φοβήθηκαν μήπως οι εχθροί, αφού πλεύσουν εναντίον της πόλης τους ως νικητές ή πάρουν πίσω από το νησί τους εκεί αιχμαλώτους ή επιχειρήσουν και κάποια άλλη εχθρική ενέργεια, τους μετέφεραν πίσω στο ναό της Ἑρας και φρουρούσαν την πόλη. **3.79.2** Οι Πελοποννήσιοι όμως δεν τόλμησαν, βέβαια, να πλεύσουν εναντίον της πόλης, αν και ήταν νικητές στη ναυμαχία, αλλά απέπλευσαν, έχοντας αιχμαλωτίσει δεκατρία πλοία των Κερκυραίων, για την ηπειρωτική ακτή απ' όπου ακριβώς ξεκίνησαν. **3.79.3** Και την επόμενη ημέρα επίσης δεν έπλεαν, εναντίον της πόλης, αν και (οι πολίτες) βρίσκονταν σε μεγάλη σύγχυση και φόβο και μολονότι, όπως λέγεται, ο Βρασίδας παρακινούσε τον Αλκίδα (για επίθεση), χωρίς να έχει όμως η ψήφος του την ίδια δύναμη. Αφού όμως αποβιβάστηκαν στη Λευκίμμη, το ακρωτήριο, λεηλατούσαν τους αγρούς. **3.80.1** Και στο μεταξύ οι δημοκρατικοί Κερκυραίοι, τρομοκρατημένοι μήπως πλεύσουν εναντίον τους τα (εχθρικά) πλοία, άρχισαν διαπραγματεύσεις και με τους ικέτες και με τους άλλους για το πώς θα σωθεί η πόλη και έπεισαν μερικούς απ' αυτούς να μπουν στα πλοία. Πράγματι κατάφεραν να εξοπλίσουν παρ' όλα αυτά τριάντα πλοία, γιατί περίμεναν την επίθεση. **3.80.2** Οι Πελοποννήσιοι εντούτοις, αφού λεηλάτησαν τη χώρα μέχρι το μεσημέρι, αναχώρησαν με τα πλοία τους και κατά τη διάρκεια της νύχτας αναγγέλθηκε σ' αυτούς με πυρσούς ότι πλησίαζαν από τη Λευκάδα εξήντα πλοία αθηναϊκά. Αυτά οι Αθηναίοι τα έστειλαν, όταν πληροφορήθηκαν την εσωτερική αναταραχή, και ότι τα πλοία με αρχηγό τον Αλκίδα επρόκειτο να πλεύσουν εναντίον της Κέρκυρας και (μαζί) στρατηγό τον Ευρυμέδοντα, το γιο του Θουκλή.

Μελέτησε προσεκτικά τα ερμηνευτικά σχόλια και τις ερωτήσεις των σελίδων 339-343

1. Σε ποια ψυχολογική κατάσταση βρίσκονταν οι Κερκυραίοι μετά τη ναυμαχία και πόσο δικαιολογημένη ήταν;
2. Ποιο ήταν το αποτέλεσμα της ναυμαχίας και με ποιες φράσεις αποδίδεται;
3. Ποιοι παράγοντες συνηγορούσαν για την επίθεση του Αλκίδα κατά της Κέρκυρας;
4. Ποια τακτική ακολούθησε ο Αλκίδας και πώς εξηγείται, κατά τη γνώμη σας;
5. *καίπερ ... ως λέγεται*: Ποια στάση τηρεί ο ιστορικός απέναντι στην πηγή από την οποία αντλεί τις πληροφορίες του;
6. Ποια στάση τήρησαν οι δημοκρατικοί μπροστά στον κίνδυνο που ένιωθαν να τους απειλεί; Σε ποια συγκεκριμένη ενέργεια προέβησαν και ποιο αποτέλεσμα είχε;Πρόσεχε το θουκυδίδειο σχήμα: **στόχος** → **δράση** → **αποτέλεσμα**

Συνθετικές εργασίες

- Με ποια επιχειρήματα υποθέτετε ότι έπεισαν οι δημοκρατικοί τους ολιγαρχικούς συμπατριώτες τους να επανδρώσουν τα πλοία;
- Γράψτε ένα φανταστικό διάλογο μεταξύ του Βρασίδα και του Αλκίδα για τη δυνατότητα απόβασης ή μη, στην πόλη της Κέρκυρας
- Προβείτε σε σύγκριση της στάσης των Κερκυραίων μετά την ήττα τους, με την αντίστοιχη στάση των Αθηναίων μετά την είδηση της καταστροφής στους Αιγός Ποταμούς(Ξενοφώντας)
- Ποια στοιχεία δηλώνουν τη δεξιοτεχνία και αντικειμενικότητα του ιστορικού στην ιστορική αφήγηση;

Λεξιλογικές - Σημασιολογικές ασκήσεις

1. **νεωτερίζω**: Ποια σημασία έχει στην αρχαία ελληνική και με ποια σημασία χρησιμοποιείται σήμερα το ρήμα και τα παράγωγά του;
2. Με ποιες λέξεις του κειμένου συνδέονται ετυμολογικά οι παρακάτω: **συναίνεση, απόπλους, συμβατικός, εκπόρθηση, εγκράτεια, ανακομιδή, σύμπλευση, συμμαχία, φόβητρο, ναύσταθμος, τριάδα**.
3. *νύκτα, απέπλευσαν, σώζομαι, εσβαίνω*: Να γράψετε στα αρχαία ελληνικά ένα αντώνυμο για κάθε λέξη.
4. *κρατώ, αναλαμβάνω, ανάγομαι, έπιπλέω, στάσις*: α) Να γράψετε τις σημασίες της λέξης στην αρχαία και στη νέα ελληνική.

Γραμματικές ασκήσεις

1.Γράψτε τους τύπους που σας ζητούνται:

160/5
ΑΕΓ

Πόλιν : κλητ. ενικού	Πολλή:παραθ.επιθέτου.
άγρους:δοτ. ενικού	Πολλή:αιτιατικ.εν . αρσεν
Τούτω:ονομ. ενικ. θηλ	πλεῖν: γ'ενικό οριστ. ενε
νύκτα:πλαγ. πτ. πληθ.	όντας :δοτική πληθ.
Ουδείς: δοτ.ενικού	έπιπλουν :γεν.πληθ.

Ε.	αναλαμβάνω	νεωτερίζω	ανάγομαι	Παραινώ
Π.	ανελάμβανον	ένεωτέριζον	άνηγόμην	Παρήγουν
Μ.	αναλήψομαι	Νεωτεριώ	ανάξομαι	παραινέσομαι
Α.	άνελαβον	ένεωτέρισα	άνηγαγόμην(β')	Παρήγεσα
Π.	άνειληφα		άνήγμα	Παρήγεκα
Υ.	άνειλήφειν		άνήγμην	Παρηνέκειν

ΑΡΧΙ.ΧΡΟΝΟΙ	ΑΟΡ.ΟΡΙΣΤ.	ΥΠΟΤ	ΕΥΚΤ.	ΠΡΟΣ	ΑΠΑΡ
Βαίνω	έβην	βῶ	βαίνην		
έβαινον	έβης	βῆς	βαίης	Βῆθι	Βῆναι
βήσομαι	έβη	βῆ	βαίη	βήτω	ΜΕΤΟΧΗ
έβην(αορ.β)	έβημεν	βῶμεν	βαῖμεν		βάς
βέβηκα	έβητε	βῆτε	βαῖτε	Βῆτε	Βάσα
έβηβήκειν	έβησαν	βῶσιν	βαῖεν	Βάντων	βάν

Σελίδα 232-233 ΑΕΓ :έφθην(φθάνω)άπέδραν(άποδιδράσκω), έγγνων , έβίων

Συντακτικές ασκήσεις

79-80

- α) τους έκ τής νήσου: αντικείμενο ρήματος (79)
 β)τι : αντικείμενο στο ρημ. νεωτερίσωσιν (79)
 γ) μάλλον : επιρρημ. προσδιορ. ποσού (79)
 δ) Αλκίδα :αντικείμενο μετοχής(79)
 ε) ίσοψήφου: επιθετ. προσδιορισμός(79)
 στ) άκρωτήριον : παράθεση στο Λευκίμμην(79)
 ζ) τών Κερκυραίων : γενική κτητική στο δήμος(80)
 η)περιδεής:κατηγορούμενο στο δήμος
 θ)στρατηγόν:κατηγορούμενο στο Εύρυμέδοντα
Να διορθώσετε τα λάθη.

Λ Σ
☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐
☐ ☐

Χαρακτήρισε τις δευτερεύουσες προτάσεις

1. **79.1. δείσαντες, μη** σφίσιν...νεωτερίσωσιν (ειδικές, ενδοιαστικές ,τελικές)
2. **79.2.όθενπερ άνηγάγοντο** (χρονική, τελική, αναφορική)
3. **79.3** ως λέγεται (ειδική, τελική, αναφορική)
4. **80.1 μη** έπιπλέυσωσιν αί νῆες (ειδική, τελική, υποθετική,ενδοιαστική)
5. **80.1** ές λόγους ήσαν, **όπως** ...ή πόλις(αιτιολογική, χρονική, πλ. ερωτηματική 6.)

Λαμβάνοντας υπόψη ,το χρόνο της μετοχής, την εξάρτησή της από

κάποιο ρηματικό τύπο ή άλλο διακριτικό στοιχείο (πτώση, μόρια που προηγούνται), χαρακτηρίστε τις μετοχές της ενότητας 79- 80

[79]Δείσαντες(ψυχ.πάθους) : _____ έπιπλέυσαντες: _____

ώς κρατούντες: _____ κρατούντες: _____ έχοντες: _____

καίπερ όντας : _____ καί παραινούντος Βρασίδου: _____

οὐκ όντος Βρασίδου : _____ αποβάντες: _____

[80]περιδεής γενόμενος: _____ προσδεχόμενοι τόν έπιπλουν: _____

_____ έφрукτωρήθησαν **προσπλέουσαι**: _____ δηώσαντες: _____

πυνθανόμενοι τάς ναῦς **μελλούσας**: _____